

"Odporna noč in dan so groba vrata..."

Po dolgi in mučni bolezni je preminila na svojem domu Terezija Zakrajšek, rojena Cimperman, stara 59 let. Doma je bila iz fare Rob pri Velikih Laščah, odkoder je prišla v Ameriko pred 36 leti. Tukaj zapuščala žalostnega soproga Matevža tri hčere, Rose, Johano in Sophie in štiri sinove, Antona, Rudolfa, Edwarda in Matheva ter dve sestre, Angelo Kastelic in Frances Milnar, v starem kraju pa sestro Louiso in brata Jožefa. Bila je članica društev Srca Jezusovega št. 72 KSKJ in Ženske zveze št. 21. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 9. uri iz hiše žalosti, 12814 Carrington Ave. ter v cerkev Annunciation na W. 130th St. potem pa na pokopališče St. Mary's Brook Park pod vodstvom Frank Zakrajškovega pogrebnega zavoda. Naj ji bo lahka tuja zemlja, ostali družini pa naše globoko sožalje.

V nedeljo zjutraj je umrl John Paulin, ml. star 33 let, stanujoč na 380 E. 165th St. Korakal je proti gasolinski postaji, ki jo vodi oče, ko ga je zadela srčna kap. Tukaj zapuščala žalostnega soproga Justino, rojeno Golja, in Harolda, očeta Johna, doma iz St. Ruperta, in mater Mary, rojeno Anzel, doma iz vasi Polkove pri Trebnjem, brata Alberta in tri sestre, Mary, Anna, Alma, strica Fr. Paulina in dedno Anno Videnšek in druge sorodnike. Rojen je bil v Clevelandu in je bil zaposlen 12 let pri Pennsylvania železnici. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda na 458 East 152nd St. ter v cerkev Marije Vnebovzete in nato na Calvary pokopališče. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostali pa naše sožalje!

Pri padcu po stopnicah zadnji nedeljo je podlegel poškodovan v Mt. Sinai bolnišnici An. Paulovich, star 46 let, stanujoč na 1381 47th St. Tukaj zapuščala žalostnega soproga Justino, rojeno Kurec, doma iz pri Sežani, hčere Mary, panko Justino Novak in več sorodnikov. Rojen je bil v Gričah, v Istri, kjer zapuščala tri sestre in več sorodnikov. Tukaj bil 30 let. Pet let je bil v Aski. Bil je član društva sv. Josipa, št. 99 HBZ. Pogreb se vrši iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. v sredo popoldne ob 20 in na Highland Park pokopališče. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostali pa naše sožalje!

V soboto se je vračal z dela na su, kjer ga je zadela srčna kap in je takoj preminil, znani kak Jernej Petkovšek, star 55 let, stanujoč na 634 E. 140 St. Tukaj zapuščala žalostnega soproga, rojeno Dolinar in dva soproga, Jerry in Harry, sestro Frances Karis, in več sorodnikov. Doma je bil iz vasi Laze, na Planini pri Rakeku na No. anjskem, kjer zapuščala dve sestre, Marijo Jernejčič, in Antonijo Kolar, in več sorodnikov. Tukaj je bil 37 let. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 8:15 uri in v cerkev sv. Jeroma ob 9:00 uri na Calvary pokopališče pod vodstvom Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostali pa naše sožalje!

Belgija kliče pod orožje svoje zadnje rezerve ter izpraznjuje svoje obmejne kraje

Belgija ima pod orožjem 600,000, Nizozemska pa 400,000 mož. — Koncentracija nemškega vojaštva ob belgijski meji. — Dinamično ozračje.

BRUSELJ, Belgija, 14. jan. — Belgijka vlada je sinoči po radiju in po posebnih kurirjih nenadoma poklicala nazaj v službo vse svoje vojake in častnike, ki so se nahajali na dopustu. Vlada ni izdala nobenega povelja za to svojo odredbo, toda ker prihajajo poročila o velikih nemških koncentracijah v bližini belgijske meje, se smatra, da je to vzrok nenadnim pozivom.

Po vsem Bruslju so vstopali zvečer v kavarne, gostilne in druge javne lokale vojaški stik, ki so klicali vojake in častnike nemudoma v vojašnice.

BRUSELJ, 14. januarja. — Belgijka vlada je odredila popolno mobilizacijo svoje armade, ki šteje popolnoma mobiliziranih 600,000 mož, in istočasno je nočjo odredila izselitev svojega prebivalstva iz obmejnih krajev.

Tudi nizozemska vlada je preklicala vse vojaške dopuste ter odredila, da je vojaštvo v neprestani pripravljenosti. Nekateri vojaški opazovalci pravijo, da je koncentriranje nemških čet ob Belgiji morda samo bluff, da bi Nemčija z njim preprečila nadaljne angleško-francoske posiljativne Finski, toda belgijska vlada pravi, da ne bo vzela nobenih šans in da hoče biti pripravljena za vsako morebitnost.

Z zadnjimi vpoklici holandske vlade bo štela holandska armada 400,000. Danes so ropotali po ulicah mesta Bruslja ves dan tovorni avtomobili, natrpani z vojaštvom, dočim so dovažali vlaki v razne garnizije vedno nove rezerve.

Nov grob

Po dolgi in mučni bolezni je preminil v Sunny Acres bolnišnici rojak Štefan Vraneza, star 49 let. Tukaj nima sorodnikov. Rojen je bil v fari sv. Jurja v vasi Odri, kjer zapuščala dve sestre, Tonko Fiolich in Ljubo Smolkovič, ter več sorodnikov. Bil je član društva sv. Josipa št. 99 H. B. Z. Pogreb se vrši iz Joseph Zele in sinovi pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave., v sredo zjutraj ob 8:15 uri ter v cerkev sv. Pavla ob 9:00 uri in nato na Calvary pokopališče. Bodi mu ohranjen blag spomin. Preostali pa naše sožalje!

Direktorska seja

V torek dne 16. t. m. se vrši izredna seja direktorija SND in sicer v spodnji dvorani SND. Pričetek točno ob 8. uri zvečer. Prosi se vse stare in novo izvoljene direktorje, da se te seje gotovo udeležijo, ker se bo konstituiralo razne odseke. — Tajnik.

Čas pogreba

Pogreb pokojne Therese Clapacs se bo vršil v torek ob 8:30 iz A. Grdina in sinovi pogrebnega zavoda ter ob 9. uri v cerkev sv. Jeroma na Lakeshore blvd. in E. 152nd St.

Rokoborba

Nocoj se vrši profesionalna rokoborba v Public Auditorium. Nastopila bosta Buddy Knox iz Daytonia in Dan Merritt iz Clevelanda. Drugi bodo Vince Pimpinella iz New Yorka z Billy Soose iz Farrell, Pa. Vstopnice so sedaj v predprodaji v Music Hall Box Office po \$1.85, \$1.10 in 42c.

ANGLEŠKA LETALA NAD DUNAJEM IN PRAGO

PARIZ, 13. januarja. Danes se je naznanilo, da so angleški letalci leteli sinoči nad Dunajem in Prago, kjer so odmetavali letake, bodre ljudstvo, naj vzdrži.

To je bil izraz pričetka vojne najdaljši polet zavezniških letal nad nemško ozemlje. Polet je bil podvzet in izvršen v idealnem vremenu, toda bilo je pa silno mraz in letalci so imeli težave z ledom, ki se je nabiral na krilih njih letal.

Letala so letela visoko nad zemljo ter so se spustila nižje samo tedaj, ko so letalci odvrgli letake.

Vsa letala so se srečno vrnila v svoje baze.

Kultura

MLAD. PEV. ZBOR S. D. D. WATERLOO RD.

Seja staršev gori omenjenega zbora se vrši v nedeljek 15. januarja ob 7:30 uri zvečer v prostorih S. D. D. Starši so prošeni, da se seje udeležijo, ker imamo več važnega za urediti. — Seja pevcov istega zbora pa se vrši isti dan. Pričetek ob 6:00 uri zvečer. — Tajnica.

SLAVČKI

Redna mesečna seja mlad. pev. zbora "Slavčki" se bo vršila v torek večer v navadnih prostorih. Seja je važna, zato je dolžnost staršev, da se vsi udeležijo. Sprejema se še nove pevce. Kogar veseli petje ali oni, ki ste pustili iz katerekoli vzroka, pridite nazaj. Nadzorniki so prošeni, da pridejo ob 7:30 da pregledajo račune. Seja se prične točno ob 8. uri. — Tajnica.

CANKARJEVE VAJE

Nocoj ob 7:30 bo pričetek vaje na odru za igranje "Smuk-Smuk", ki bo igrana v nedeljo 4. februarja. Vsi igralci, smučarji in smučarke ter pianistinja so prošeni, da so na mestu pravočasno, kajti pričeti je treba z vajami resno. Od danes naprej se bodo vršile vaje vsak ponedeljek in četrtek. Kdor izmed pevcev bo zgodnejši, ta bo dobil več pozornosti in večje. — Režija.

Tretja obletnica

Jutri, 16. januarja bo minilo tri leta, odkar je preminil Viktor Opaskar. V ta namen se bo brala maša za dušnico v cerkvi sv. Vida 16. januarja ob 6. uri zjutraj. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se udeležijo.

Zadnja čast

Članice društva Svobodomiselnice Slovenke, št. 2 SDZ so prošene, da izkažejo zadnjo čast pokojni Mary Supan. Truplo se nahaja v Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda na 458 East 152nd St. Pogreb se vrši v torek zjutraj ob 8:14.

Čas pogreba

Pogreb pokojne Mary Supan se vrši v torek zjutraj ob 8:15 iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St. ter v cerkev Marije Vnebovzete ob 9:00 udi in nato pa na sv. Pavla pokopališče.

LADJA V LEDU

Na sliki je ameriška obrežna ladja Comanche, ki si utirja pot skozi led na zamrznjenem Hudson veletoku v državi New York.

"Iz strahu pred nemško-sovjetskim vojaškim blokom se fabricirajo velike laži"

Tako pravi rusko vojaško poveljstvo, ki odločno zavrača vesti, da bodo Nemci reorganizirali sovjetsko armado. — Sovjetski viri trdijo, da niso Finci niti na eni točki dosegli ruske meje.

MOSKVA, 13. januarja. — Sovjetsko armadno poveljstvo izjavlja, da je dal "živalski strah pred mogočim vojaškim blokom Rusije in Nemčije" povod poročilom, da so v Rusiji nemški vojaški instruktorji, ki bodo reorganizirali rusko armado. Tozadevna poročila so, pravi vojaško poveljstvo, "stupidne laži". V svoji dolgi izjavi ugotavlja dalje rusko vojaško poveljstvo, da je v finski vojni izgubilo življenj samo 900 ruskih vojakov, pa še te izgube je pripisati bolj nenadnemu mrazu, ki je nastal, kakor pa vojaški akciji finskih čet.

Kaj je laž, in kaj resnica? Na drugi strani pa ugotavlja "Tass", sovjetska službena agencija, da je padlo že okoli 2.000 Fincev. Dalje se naznanja, da "inozemski opravljalci skrbno molče o dejstvu, da finski Schutz Corps (zaščitni zbor) brutalno ubija svoje ranjence, da ne bi mogli dati nobenih obvestil Rusom, če bi ti ranjenci padli Rusom v roke.

V izjavi se dalje ostro obsoja "fabrikacijo in laži" inozemskega časopisja, ki zvezi z akcijo sovjetskih čet. Inozemsko časopisje, ki pobira svoja poročila iz mitičnih virov v Helsinkih, Rigi in Zenevi, vpije do hripavosti, da so finske čete na več krajih prebile črto ter da prodirajo v vseh smereh v Rusijo. "To je gorostasna laž, ki se ji morajo otroci smejeti."

Železnica perfektno obratuje Poročilo vrhovnega poveljstva zagotavlja, da niso niti na eni točki finske čete dosegle sovjetske meje, dočim so ruske čete v nekaterih krajih 80 milj globoko v Finski. Na murmanski železnici, o kateri so Finci že neštokrat poročali, da so jo prezevali, ni bil promet niti za eno minuto ustavljen.

Akcija sovjetskih letalcev HELSINKI, 13. januarja. — Rusko letalstvo je začelo sistematično bombardirati finske kraje. Včeraj je priletelo nad Helsinke in ostala finska mesta nad 400 sovjetskih letal, ki so bombardirala mesta s 300 funtov težkimi bombami. V Helsinkih je bilo ubitih dvojce mož in ena ženska, nad dvajset pa ranjenih. Vsega skupaj je bilo po

Angleži preprečili pogreznitev nemškega parnika

Nemki posadki ni uspela njena nakana, da bi razstrelila svoj parnik, ki so ga zasedli Angleži.

HAMILTON, Bermuda, 13. januarja. — Tukaj se je danes izvedelo iz avtoritativnih virov, kako je hotela posadka po Angležih zasedenega nemškega parnika Duesseldorf potopiti parnik z bombami, ki je bila naravnana za eksplozijo na gotov čas, pa se ji nakana ni posrečila. Parnik Duesseldorf je priplul včeraj v tukajšnje pristanišče pod eskorto angleške križarke Despatch, ki je zasedla parnik dne 15. decembra v bližini obali republike Čile.

Ko je križarka zasedla parnik, je poveljnik križarke ukazal nemški posadki, naj zapusti svoj ladjo ter prestopi na križarko, kakor je poslal na nemško ladjo svoje mornarje. Pri tem pa je neki angleški častnik slišal nemškega kapitana, ki je dejal nekemu svojemu častniku: "Naj le gredo Angleži na našo ladjo, saj daleč ne bodo prišli z njo." Kapitan križarke je takoj vedel, kaj to pomeni, da so namreč Nemci pustili na parniku bombe, ki so eksplodirale ob času, za katerega je bila naravnana. Nemudoma je dal zopet premestiti nemško posadko nazaj na nemško ladjo, tam pa ji je dejal: "Ali spravite bombe na dan, ali pa boste šli s parnikom vred na dno!"

Ni trajalo dolgo, ko se je bomba našla, nakar se jo je naredilo neškodljivo, in obe ladji sta nadaljevali svojo plovbo, dokler nista pripluli v tukajšnje pristanišče.

Seja

Seja Prosvetnega odbora pevškega društva Slovan se vrši danes zvečer ob 7:30 uri v Slov. društ. domu na Recher Ave.

"KRŠČANSKA FRONTA" JE HOTELA TERORIZIRATI DEŽELO IN STRMOGLAVITI VLADO

Vladni detektivi so odkrili arzenal orožja organizacije, katero je branil župnik Coughlin v svojem tedniku.

NAMEN ORGANIZACIJE JE BIL, USTANOVITI DIKTATORSKO VLADO PO HITLERJEVEM VZORCU

NEW YORK, 14. januarja. — Danes je bilo aretiranih 18 članov "krščanske fronte," ki so obtoženi teroristične zarote, da so hoteli s puškami in bombami strmooglavit ameriško vlado, umoriti duat kongresnikov ter se polastiti kontrole nad ameriško armado.

Čilji "krščanske fronte"

J. Edgar Hoover, načelnik vladnih detektivov, izjavlja, da so imeli zarotniki "krščanske fronte" tudi namen, polastiti se vitalnih ameriških industrij in transportacijskih sredstev in naprav.

Osemnajst mož, med katerimi so tudi člani narodne garde ter po en član ameriške mornarice in mornariške rezerve, je obtoženih, da so si hoteli izstreliti pot do oblasti ter ustanoviti diktatorsko vlado po Hitlerjevem vzorcu v Nemčiji.

Vladni detektivi so našli v New Yorku mali arzenal orožja, ki je vseboval bombe, strelivo, puške ter naprave za izdelovanje bomb in drugih eksplozivov.

Župnik Coughlin zaščitnik teroristov

"Krščansko fronto" je že ponovno hvalil, ščitil in branil v svojem magazinu "Social Justice" župnik Coughlin, ki pa je kljub temu odklonil ponudbo, da bi bil njen voditelj, z motivacijo, da želi ostati svoboden.

Poboj kongresnikov

Hoover previ, da je imela ta fantastična zarota v svojih namelih, revoltirati proti vladi z orožjem, katerega bi bili ukradli v samih vladnih arzenalih. Dvanajst kongresnikov je bilo zasnovanih za smrt, kar naj bi bil nauk onim, ki so glasovali za preključ vojne embarga.

Uničevanje na debelo

Med napravami, ki so na listi zaznamovane za uničenje, so mostovi, vojašnice, poštni uradi, federalne banke, železnice in komunikacijska sredstva vseh vrst. Zarota je bila naperjena tudi proti Židom v splošnem.

Dalje je ugotovljeno, da se vodijo te zarote naziva "fuehrerja" in da je oficijelni pozdrav z dvigom roke.

Aretacija voditeljev

Glavna voditelja te čedne krščanske fronte sta neki John F. Cassidy, in William Gerald Bishop, ki sta bila nazivana firarja in sta že oba pod ključem.

Med poslopji, ki so imela biti bombardirana in porušena, sta tudi poslopji, kjer se tiska komunistični dnevnik "Daily Worker" in "Cameo" gledališče, kjer kažejo ruske filme.

Gesell v bolnišnici

G. A. Gesell, direktor mestnih financ, je odšel v soboto v Lakeside bolnišnico, kjer bo dežuren za nekaj dni ali tednov pravilne nege in potrebnega počitka župan Burton je izjavil, da je Gesell zadnje čase vse "pretrdo delal" ter da bo ostal v bolnišnici nekaj dni, kjer se bo odpočil od preostanka truda.

Sinoči je divjal v Clevelandu silen vihar

Sinoči je bil v Clevelandu silen vihar, ki je divjal z naglico 40 do 60 milj na uro ter podiral drevesa in visoke dimnike, utiral okna ter povzročil tisoče dolarjev škode.

Sunki viharja so bili večasih tako silni, da so skoraj podirali ljudi ali jih vzdigovali od tal. Na clevelandskem letališču so odpravili odlet skoro vseh letal. Med viharjem se je od časa do časa ulil dež, ki je še povečal težave ljudi, ki jih je vihar zalotil na cesti.

Za danes napoveduje vremenski prerok snežinke, živo srebro v toplotni pa bo padlo pod ničlo.

Ko se je Herbert Herman, stanujoč na Brunswick Rd., vrnil k svojemu avtomobilu, katerega je parkal ob cesti, je videl, da je padlo nanj drevesno deblo ter mu utrla streho.

Sovjeti zanikujejo vesti o aretacijah častnikov

Pravijo, da so skandinavske dežele nasledile Rigo in Varšavo v fabriciranju antiruskih vesti.

MOSKVA, 14. januarja. — Sovjetski visoki uradniki so danes zanikali razna poročila kot "lažnjive in provokativne fabrikacije brez najmanjše podlage. Poročila iz Osla, Norveške, so namreč naznanila, da je bilo aretiranih 105 visokih ruskih častnikov zaradi ruskega poraza na Suomussalmi fronti.

Sovjetski uradniki pravijo, da so skandinavske dežele, ki so pod vplivom "francosko - angleških vojnih hujskačev," nasledile zdaj Rigi in Varšavo v fabriciranju antiruskih poročil.

Časopis Aftenposten, ki izhaja v Oslu, je objavil, da je bilo odpoklicanih s fronte v Moskvo dvojce poveljnikov armadnih zborov in petero divizijskih komandantov, ki se bodo morali zagovarjati zaradi porazov na Finskem. Dalje poroča isti časopis, da je bilo več častnikov že usmrčenih.

"Smuk-Smuk"

Vstopnice za veseloigro "Smuk Smuk" so sedaj v predprodaji po 25c v slaščičarni Mrs. Makovec v S. N. Domu, pri blagajniku J. Močniku, 6507 St. Clair Ave. in pri vseh igralcih Cankarja. Nabavite si vstopnice v predprodaji, ker si prihranite 10c Kot vse kaže, bo dvorana nabito polna. Odbor Cankarja.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
5231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Pol raznašalec v Clevelandu, za celo leto.....	\$5.50	
za 6 mesecev.....	\$3.00; za 3 mesece.....	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexiku za celo leto.....	\$6.00	
za 6 mesecev.....	\$3.50; za 3 mesece.....	\$2.00
Za zedinjene države za celo leto.....	\$4.50	
za 6 mesecev.....	\$2.50; za 3 mesece.....	\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:		
za celo leto.....	\$8.00 za 6 mesecev.....	\$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

UREDNIKOVA POŠTA

Cena našemu novemu besednjaku ne bo višja kakor \$3.50 - rajši manj kot več

Chicago, Ill. — Cena novega besednjaka. — Mnogi naši ljudje, ki se zanimajo za novi slovenski besednjak, bi radi zvedeli, koliko bo stala ta nova knjiga. Vsem tem in drugim odgovorjam s tem, da ne bo njena cena nikakor presegala zneska po \$3.50, če sploh zmoremo ameriški Slovenci toliko, kolikor je treba denarja za njeno založbo. Lahko pa je še nižja. Toda to je odvisno od tega, kako se naše organizacije odzovejo prošnji, s katero sem se obrnil do njih za finančno pomoč. Tista prošnja se glasi takole:

"Kakor vam je prejkone že znano, sem začel pred več kakor dvema letoma sestavljati nov jugoslovanski besednjak v dveh delih, in sicer v angleško-slovenskem in slovensko-angleškem. Prvi je sedaj dodelan ter čaka, da gre v tiskarno in potem pa med naše ljudi širiti znanje in prosveto.

"Po strokovnjakem preračunu, ki mi ga je naredila knjižna tiskarna John F. Cuneo Co., eno najuglednejših in največjih podjetij svoje vrste v Chicagu in morda tudi v celi deželi, bodo znašali stroški za to knjigo s 768 tiskanimi stranmi v velikosti od "5 in pol x 8 palev" \$5625.00 v 5,000 izvodih ali po \$1.13 izvod, ali \$7690.50 v 10,000 izvodih ali po 77c izvod, ali pa \$9524.25 v 15,000 izvodih ali po 63c izvod. Stroški za obrezovalno delo niso vključeni v ta račun. Ti bodo znašali po 10c na vsakem izvodu za angleški alfabet.

"Delo je bilo v odlomkih predloženo raznim našim narodnim organizacijam, nekaterim listom in posameznim osebam v pregled in presojo. In iz priloženih mnenj pa omenim, da ima naša javnost ta besednjak za krvavo potrebo pa najboljši in najpopolnejši delo, kar jih je bilo doslej izdanih tukaj in v stari domovini.

"Ker nimam sam potrebnih denarnih sredstev za založbo te potrebne in koristne knjige in ker se imajo taka dela vseposredno za važno narodno kulturno zadevo, se s tem poleg mnogih drugih obračam tudi do vaših uglednih narodnih organizacij s prošnjo, da mi prispejete v tem koristnem prizadevanju na pomoč ter prispeva vsaj (tu je navedena zaželjena denarna vsota) v skupni narodni sklad za izdajanje tega besednjaka.

"Tako, kaj nato, ko dobim vse odgovore, se bo ustanovil poseben narodni komite, ki bo pooblaščen prejemanju vse prispevke v ta namen.

"Upaje, da mi ne odbijete te prošnje, ostajam vam iskreno vdani
Zvonko A. Novak"

Vsem našim večjim organizacijam je bila ta prošnja poslana zadnjo soboto z namenom, da pride pred letno sejo glavnih odborov, ki se navadno sestanejo nanjo h koncu tega meseca.

Slovenskemu jeziku in tistim, ki se ga poslužujejo v svojem običevanju in pisanju, je posvečena ta knjiga z namenom, da karosti kar najbolj kar največjemu številu naših ljudi.

V Ameriki naj bo v neminljiv spomenik tisti govorici, ki je bila in je deloma še eno najglavnejših sredstev, s katerimi so si naši ljudje ustvarili iz lastnih moči tako veličastne ustanove, kakor so naše bratske podporne organizacije. Tisti lepi

govorici, v kateri so nas naše mamice tešile, ko smo se kotali in se drli na vse pretege, če se nam je ravno hotelo tako, ter nam na rahlo in mehko prepevale sladke uspanke v njej. Tisti govorici, v kateri slavijo naše pošteno slovensko ime po svetu v verzih in prozi naši priznani književni delavci obojega spola.

To je naša lepa, gibčna in melodična slovenska beseda, ki po vsej pravici zasluži tukaj v Ameriki svoj spomenik in obliki tereljitega besednjaka.

Te misli so me spremljale ves čas, ko sem za mizo sedel večkrat lačen kakor sit ter gradil tisti spomenik.

Te misli naj imajo tudi glavni odbori pred očmi, ko se bodo pečali z mojo prošnjo, pa jim še v glavo ne bo padlo, da bi mi jo odbili.

Zvonko A. Novak

IZ STARE DOMOVINE

Volilna pravica

V Jugoslaviji pripravljajo nov volilni zakon, ki naj bi temeljil na splošni in enaki volilni pravici. V dosedanjih načrtih tega nameravanega zakona pa je predvidevana volilna pravica le za moške. Vselej tega so ženske začele živahno kampanjo, da se dovoli volilna pravica tudi ženskam. Uredništvo "Jutra" je nedavno vprašalo odlične javne delavce, kot so: pesnik Oton Župančič, pisatelj F. S. Finžgar, akademski slikar Rihard Jakopič, predsednik odvetniške zbornice dr. Janko Zirovnik in profesor ljubljanske univerze dr. Boris Ljubljanski, kaj mislijo o tej zahtevi, in vsi so odgovorili, da so ženske prav tako upravičene do volilne pravice kot moški.

Nedeljski počitek

Prvo nedeljo preteklega decembra je bila v Ljubljani, Zagrebu in nekaterih drugih mestih Jugoslavije uveljavljena odredba, po kateri je bil ustavljen ves zasebni avtomobilski promet. Ta avtomobilski počitek je bil v veljavi od sobote zvečer do ponedeljka zjutraj. Za kršitelje te odredbe velja visoka denarna in zaporna kazen. Odredba je bila uveljavljena zaradi varčevanja z gorivom.

Manj zaposlenja

Osrednji urad za zavarovanje delavcev je objavil podatke o zaposlenju delavcev, iz katerih je razvidno, da je v mesecu septembru izgubilo delo 36,122 delavcev. Za poznejše mesece še ni podatkov. V Sloveniji je v istem času izgubilo delo 6,714 delavcev. Zaposlenje je najbolj padlo pri gozdarski, tobačni in gradbeni industriji. Samo v kemični industriji se je zaposlenje dvignilo. Posledice vojne tako občutijo tudi strogo nevtralne države.

Novi generali

Med novimi jugoslovanskimi generali, ki so bili nedavno imenovani, je tudi prelepi rojak Mirko Rajh z Mote pri Ljubotinu. Kot zavednega jugoslovana so ga v bivši avstrijski armadi smatrali za nezanesljivega in je imel vsled tega dosti neprilik. Po prevratu je sode-

loval z bivšim generalom Maistrum v bojih za slovensko ozemlje.

Grda zloba

Posestnik Anton Bizjak v Zgornjem Brdu, občina Poljane, je v jeseni svoje njive obsejal z ozimno pšenico. Za setev je rabil čisto seme in se je nemalo začudil, ko je med pšenico uognalo vsepolno plevela, posebno kokalja in graščice. S tem je bil pridelek skoro uničen, ker za novo setev ozimne ni bilo več časa. Plevel je po njivah nasejal neki možak, ki je bil jezen na Bizjaka.

Žena narednik

V Čaku je umrla Darinka Simičeva, ki se je balkanske in svetovne vojne udeležila kot prostovoljna bolničarka in doslej naredniški čin. Ko so se začela snovati četniška združenja, se je Simičeva aktivno udeleževala tudi v četniških akcijah in je med četniki uživala sloves hrabrega, drznega tovariša.

V oblasti sovražnih bomb in mrež

Britsko informacijsko ministrstvo poroča o dramatičnih urah, ki jih je doživela posadka neke angleške podmornice v nemških vodah.

Podmornica, ki je patrolirala v sovražnem vodstvu, se je bila ob zori kakor običajno potopila, ko se je kratko pred zajtrkom razpočila v njeni bližini bomba. Kmalu potem se je razpočila druga bomba se bližje. Ni bilo dvoma, da so bili Nemci ladjo odkrili.

Kapitan je zapovedal, naj postavijo stroje, posadka v brodu se je zadržala svoj dih. Moštvo se je stegnilo po tleh, da bi z nepotrebnim gibanjem ne porabilo še več dragocenega kisika. V eni sami uri so našli šest eksplozivov. Nemci so skušali svoj plen uloviti z vrvmi, z mrežami, z električnimi in bombami. Podmornica ni mogla drugega, nego da ostane negibna na dnu morja. Može, ki so bili obsojeni na čakanje, so si čas krajšali s tem, da so sklepali stave o naslednjih eksplozijah. Teh je bilo čedalje več, celo vsake dve minuti ena, a na zadnje so se malo oddaljile in — utihnile.

Može, ki so bili že izmučeni, pa so sredi popoldneva nenadno zaslišali mrežo, ki je drsela preko zunanje stene. Slišati je bilo tudi tope udarce. Ni trajalo dolgo in oglasila se je pričakovana eksplozija. Zaženketalo je, kakor da se drobi steklo. Ljudi so ugasnile, v tišini, ki je sledila, so možje slišali, kako čumi voda v notranjost, stisnjeni zrak pa je uhaľal. V svitu električnih žepnih svetilk so ugotovili, da so pokvarjeni en motor in dva stroja. Tudi v cevju za stisnjeni zrak je bilo nekaj lukenj. Može so se podali kolikor mogoče tiho na delo. Uspelo jim je, da so popravili vod za razsvetljavo in do neke mere tudi vod za stisnjeni zrak. Legli so in čakali, kaj bo, medtem pa so sesali kislo bombono, ki so jih prejeli od častnika.

Ko je ura pokazala noč, je kapitan zbral posadko. Če ostanejo, kjer so, je dejal, pomeni, da bodo poginili kakor podgane v pasti. Če so tanki z bremenom še nedotaknjeni — v to pa nihče ni verjel — bi se utegnili dvigniti na površje. Tam se bodo za svoje življenje vsaj lahko borili. Posadka je takoj sprejela z veseljem. Tako so odšli na delo. Nabili so torpedne cevi, strojnico, puške, pripravili so vse, da poženejo brod rajši v zrak, nego da bi ga prepustili sovražniku. Končno

ŠKRAT

ODPRTO PISMO

Simplicija Kozoprska G. Antonu Gardenerju

politično - ekonomskemu strokovnjaku, žurnalističnemu geniju, psihološkemu izvedencu, kolumnistu, uredniku - emeritusu, etetera, etetera, v Vetrovnem mestu:

"Ex Oriente Lux!" so se včasih ponašali Orientalci, kar pa ni več res, ker ta svetla luč prihaja zdaj iz ameriškega Vetrovnega mesta. Le naj gori ta močnejši zubljev svetle, le naj presijajo mrakove svetovnih temin, zakaj ob naših revnih clevelandskih svečkah, katerih plamenčki žalostno brle pod nizkimi merniki, smo potrebni svetlobe in blagodejne toplote, kakršna izžare-

se je dviganje z dna proti vsemu pričakovanju posrečilo kakor po čudežu.

Previdno je kapitan dvignil vhodni poklop in se razgledal. Noč je bila jasna, morje pa viharo razburkano. Sovražnih ladij ni bilo nikjer. Bili so brez periskopa, stroji so bili pokvarjeni, radijska postaja ni delovala, rešitev je bila težka...

Počasi je začela podmornica voziti. Po treh urah je mehanik sporočil, da je eden izmed strojev popravljen, dve uri pozneje je popravil še drugi stroj in ob zori je radiotelegrafist sporočil nov čudež: tudi radio je začel delovati. Prva brzokavka je bila svarilo vsem angleškim podmornicam v tem okolišču.

Popoldne so sovražna letala dvakrat letela nad položajem podmornice. Obakrat so se pripravili na borbo za življenje in smrt. A obakrat letala niso opazila ladje. Okrog polnoči so prispeli angleški rušilci do nje, v novi zori so priplule angleške križarke in nekoliko ur pozneje je bila podmornica dokončno rešena...

Kakao iz želoda

Poskusi nekega nemškega kemika so odkrili za želod novo uporabo. Po primerni predelavi daje ta živilo, ki se odlikuje z okusom po kakavu. Po znanih stvahnih ugotovitvah pa je to živilo redilnejše od kakava, ker ima večjo kalorijsko vrednost.

V mnogih kemičnih tovarnah, v tovarnah za slaščice in pecivo uporabljajo že novi "kakao".

Želod najprvo posuše, obseva ga z ultravijoličnimi žarki in vsak dan preobračajo z lopatami, da prične enakomerno kiliti. V velikih izpiralnih strojih mu odjemljejo potem grenko črečljivo kislino. Na velikih pražilnih bobnih pomešajo želod potem z drugimi praženimi sadeži in ga končno zmeljejo v prašek, ki ima barvo kakaa.

DVOJE USMRČENJ

V NEW YORKU

OSSINING, N. Y. — V noči od četrtega na petek sta bila v tukajšnji jetnišnici usmrčena na električnem stolu Joseph Saccoda in Demetrius Gula, ki sta bila kot prva obsojena na smrt na podlagi Lindberghovega zakona. Usmrčena sta bila, ker sta ugrabila in ubila Arthurja Frieda, kontraktorja iz White Plains.

va iz Vas, Veleučeni, Modri Učenik nevednih mas!

V številki časopisa, v kateri ste oznanili svetu s pol palca visokimi črkami v trikolonskem naslovu, da so "Finci zdrobili drugo Stalinovo divizijo!" sembral v Vašem "Tedenskem pogovoru" tudi Vašo sijajno filozofsko - politično študijo o "Kameleonstvu 'sopotnikov'." Ponavljam, da je študija sijajna, kaj pravim, sijajna! briljantna in nedosežna je. Ampak resnici na ljubo moram priznati, da sem jo razumel samo na pol. To pa iz sledečih vzrokov: Prvič, je tako globoko zamišljena in zasnovana, da se navađen delavec, kakršen sem jaz, Simplicij Kozoprska, le s težavo spozna v labirintu Vaših globokih misli in analiz Vaših fenomenalnih možgan, drugič pa je v nji toliko učenih besed, ki jim ne vem pomena, da je šla poglavitna vrednost te klasične razprave skoro brez haska mimo mene, kar je pač večna in nepopravljiva škoda. Vidite: po Vaši krivdi sem bi rekel, lupino zmlel in pohrustal, jedro pa vrgel v smeti. Ampak jaz, Simplicij Kozoprska, nisem temu kriv, jaz že ne! To vam bodi nauk, Učeni, da pišete poslej manj učeno, zakaj duh preprostitih delavskih mas nima kril takega zanosa kakor Vaš in ne plove v sferah, ki so nam, navadnim smrtnikom, nedostopne.

Mesto urednika Enakopravnosti, ki ste ga, revo, tako kruto, brezsrčno in nekolonialno razčfrali, da je popolnoma scagal in da mora biti pod stalnim nadzorstvom, da se ne zateče v svojem velikem obupu k vrvi, zadnjem sredstvu obupancev, dovolite torej, da Vam mesto njega odgovorim jaz, Simplicij Kozoprska, ki sem njegov prijatelj in ki revežem v njegovi nesreči ne zapustim.

Predvsem naj mi bo dovoljeno, izraziti svojo veliko žalost nad dejstvom, da niste samo pri uredniku "E" dosegli svojega namena, ste ga duševno in fizično popolnoma ubili, ampak ste tudi svojemu rahlemu zdravju in nežnim živcem strahovito škodovali. Krafft-Ebing, Havelock Ellis, Freud in drugi, ki jih — naravno, o tem ne more biti dvoma — vse podrobno poznate, trdijo, da vsako razburjenje že navadnemu težaku in dinarju silno škoduje, kaj šele velikim duhovom, kakršen ste na primer Vi. Pri velikih duhovih je posledica duševnih razburjenj in motenja navadno fizična impotencija (po naše: švohost mesa), kateri nevarnosti se pač nečete izpostaviti, saj sama vse prenašlo pride.

Torej čuvajte si v prihodnje svoje, dragoceno zdravje! Pazite, da se Vašemu kašlju in njemu pridruženemu nadležnemu pocenjanju, na katerem trpite, kar je običajen pojav v tem vlažnem vremenu, ne pridružijo kake komplikacije. Kaj naj postane iz nas, če nas Usoda oropa Vašega neprecenljivega in nedosežnega peresa!

(Pa še jutri malo naprej)

Ob neki svečanosti vseučilišča v Upsali, ki je nje častna doktorica tudi slavna pisateljica Selma Lagerlofova, je bila ta središče posebnih počastitev. Obdali jo je krog umetnikov, znanstvenikov, pesnikov in pisateljev, med njimi pa se je odlikoval poseben neki mladi pesnikovec, ki je potrpežljivo pisateljeval obul s hvalisanji. Nazadnje je vzkliznil: "O, da bi bili rojeni kot mož!"

"To bi vam jaz tudi želela," je odgovorila Lagerlofova in je imela končno mir pred vsiljivcem.

MAGINOTOVA LINIJA NA KARPATIH

Pariški krogi spričo dogodkov na Finskem z naraščajočo pozornostjo spremljajo razvoj razmer v Podunavju. Predvsem pričakujejo v tem delu Evrope z nastopom zime novega "zaveznika," pri čemer mislijo na led, ki bo zaprl vodno pot po Dunavu. To bo po sodbi pariških krogov angleško-francosko blokado proti Nemčiji še bolj okrepilo, ker bo tako preostala za dovoz v Nemčijo samo pot po kopnem, ki pa je Nemčija ne more izkoristiti v zaželenem obsegu. Glavni dobavitelj — Rusija — ima druge skrbi in potrebuje svoja prevozna sredstva za rdečo armado, ostale sosedne države Nemčije pa niti z daleka ne morejo zadostiti nemškim potrebam, tudi, če bi ji stavile na razpolago vsa razpoložljiva sredstva in surovine. Pariški listi posvečajo zato zadnje dni izredno pozornost vremenskim poročilom iz Podunavja in naglašajo, da pomeni zamrznenje Dunava mnogo več kakor pa dobljena bitka. Posebno opozarjajo na to, da bo s tem skoraj popolnoma onemogočen dovoz rumunskega petroleja v Nemčijo. Na drugi strani pomeni po sodbi pariškega tiska zima tudi dobrega zaveznika proti sovjetski ekspanziji v Srednjo Evropo. Madžarska smatra za svojo sveto dolžnost ustvariti močan branik proti širjenju boljševizma v Evropi. Madžarska vojska mrzlično gradi močne utrube v Karpatih in upa da bo do pomladi zgradila karpatsko Maginotovo linijo. Madžarska lahko računa pri tem na izdatno podporo vsega Balkana in tudi Italije ter obeh zapadnih velesil.

Sin starejši od očeta

Na kraju glavne novopazar-
ske ulice stoji med drevjem
stara, nizka hišica. V njej ima
svojo kavarno stari Miloje Ar-
senjevič. Skromna, samotna je
njegova domačija, še bolj skrom-
na je kavarna, a vendar ima
Miloje precej gostov, ker zna
zelo zanimivo pripovedovati, ka-
ko je bilo nekdanj v Sandžaku
pod turško upravo. Celo letovi-
šarji radi poslušajo njegove
zgodbe.

Miloje, ki je vse svoje življe-
nje trdo delal in ostal siromak,
je marsikaj zanimivega doživel.
V enem doživljaju pa sploh ni-
ma vrstnika. Dobil je namreč
uradno potrdilo, da je bil za
pet let starejši od svojega očeta.
O tem svojem uradnem po-
trditlu, je Miloje že mnogokrat
pripovedoval, a še vsi radi po-
slušajo njegovo zgodbo.

V svoji mladosti je Miloje
služil pri pazarskem begu Izvi
Hadži-Ibrahimoviću, ki je užival
sloves najpoštenjega turškega
veljaka v vsem Sandžaku. Mladi
srbski hlapec turškega
bega je imel težko delo, bil je pa
pošteno plačan in je s svojim
zaslužkom preživljal tudi mater-
dovo. Samo nekaj ga je skr-
belo in ta skrb je bila tako
mučna, da zaradi nje marsikdaj
ni mogel spati. Strahovito se je
bal poziva pod turško oblast.
Ves srbski življ v Sandžaku je
trepetal, kadar se je spominjal
na turško kaznilnico v Jemenu,
kamor je turška oblast pošiljala
Srbe, ki so bili obsojeni na
dosmrtno robijo, kar se je za-
radu lepšega imenovalo: obsod-
ba na 101 leto robovanja. Iz
kaznilnice v Jemenu se ni nihče
vrnil in vsi Srbi, ki so bili kli-
čani pred turške oblasti, so
v strahu in obupu mislili samo
na strašno ječo in na grob, če-
prav jih niso klicali zaradi kaz-
ni.

Nekega dne je tudi Miloje do-
bil poziv, naj pride pred sodi-
šče. To je bilo leta 1908, v dobi
hurijeta-svobode, katero so obe-
tali Mladoturki, ki pa so seveda
ravnotako kakor prejšnji režim
klicali srbske mladeniče v voja-
ško službo. Miloje se je poziva
hudo ustrašil, kakor vsi rojaki.
Slugo je vprašal, kaj bo z njim,
in sluga mu je povedal, da bo
dobil najprej neko uradno pisa-
nje in da naj se pripravi na dolgo
pot. Slugo je vprašal, če je
sploh kaka možnost na svetu, da
se napovedane poti reši.

— Je, je odvrnil sluga. Pri-
pelji jutri s seboj na sodniško
dve priči z rumeno brado, ki sta
stari po 124 let, pa boš lahko
ostal doma.

Po vsem okolišču je taval Mi-
loje ter iskal može z rumenimi
bradami. Našel je sicer nekaj
takih, a kaj pomaga, ko pa ni
bilo na božjem svetu 124 stare-
ga človeka. Beg Izva je videl
potrdnost svojega hlapca, a ko je
slišal, kaj se mu je pripetilo, se
je nasmejal ter ga poučil:
— To niso ljudje, Miloje, pri-
či z rumeno brado je — cekin,
zlati turška lira. Tistih "124
let" pa pomeni, da moraš dati
pisarju dva zlatnika po 124 gro-
nov. Evo ti dva taka cekina, da
se rešiš!
Na vse zgodaj zjutraj je stal
Miloje pred pisarjem. Ali imaš
priči, ga je ta vprašal.
— Imam, efendijo, je odvrnil
Miloje ter stisnil pisarju v roke
dva cekina.
— Dobro, je dejal pisar, po-
jdi, pa pridi po uradno pisa-
nje.
Miloje je pisanje v redu dobil,
am seveda ni znal čitati, a ko
je uradni spis pokazal svojemu
sopodjarju, se je ta še bolj sme-
jal kakor prvič ter ga vprašal:
— Koliko bi bil star tvoj oče,
če bi še živel?
— Kakih 58 let.
— Vidiš, mladenič, ti si pa
pet let starejši od svojega očeta.
— Tem uradnem spisu stoji, da
imam 63 let in da si zaradi tega
proščen vojaške službe.
Tako je Miloje v eni noči pre-

živel 34 let ter po starosti za
5 let prekosil svojega očeta. Če
bi turško uradno potrdilo še
danes veljalo, bi bil pač najsta-
rejši človek na vsem svetu. Po-
trdilo pa mu je vendar mnogo
koristilo. Pod turško upravo je
imel mir in nikdar ni plačeval
davkov. Čudovito pomoč "dveh
prič z rumenimi bradami" pa
je mnogim svojim rojakom raz-
ložil ter jih tako rešil turške
vojaške službe in raznih drugih
tegob.

Večno sonce

Polnočno sonce na visokem
severu je naravni pojav, ki se
kaže v različnih oblikah. Na
Norveškem sije sonce sicer vso
noč, okrog polnoči pa se po-
topi skoraj popolnoma v morje.

Na Grumantih pa lahko naspro-
tno celo polnoči lahko izvrstno
fotografiraš v soncu.

Neki naravoslovec pripovedu-
je, da je imel na Grumantih ne-
ko poletje nekolikokrat po ce-
le tedne "večno sonce. V takšnih
časih je kaj težko razlikovati
poedine dneve in ni čudno, da
kmalu ni vedel, ali je sredi ali
petek.

"Bili so seveda dnevi z me-
glo", piše, "nikoli pa nisem do-
živel kaj lepšega, nego so bili ti
dnevi brez noči, ko je vedro son-
ce razsvetljevalo nebo in ko se je
v rahli modri svetlobi vsak grič
odražal z izredno jasnostjo. Ob
lepem vremenu so Grumanti po-
letni prava pravljicična dežela. Po
dolinah in na pobočjih cvetejo
neštivilna cvetlice v žarečih
barvah. Tu najdeš najlepše ra-
stline in najbolj redke ptice."

Društveni KOLEDAR

JANUARY

- 20. januarja sobota — Ples dru-
štva "Lira" v Twi-Light Bal-
room na St. Clair Ave.
- 20. januarja, sobota. — Ženski
odsek Doma Zapadnih Sloven-
cev priredi maškeračno vese-
lico v domu Zapadnih Sloven-
cev, 6818 Denison Ave.
- 20. januarja, sobota. — 30-letni-
co proslavo priredi društvo
Lipa, št. 129 SNPJ v Sloven-
skem narodnem domu na St.
Clair Ave.
- 21. januarja, nedelja. — Mlad.
zbor na Holmes Ave. priredi
koncert v Slovenskem domu
na Holmes Ave.
- 26. januarja, petek. — Miss Ma-
xime Steinitz bo imela preda-
vanje v St. Clair Public Libra-
ry na East 55th St. in St. Clair
Ave. ob 8. pri pod pokrovite-
ljestvom Slovenskega jezikov-
nega kluba.
- 27. januarja v soboto. — Ples
Rostabout Club v Twi-Light
Ballroom na St. Clair Ave.
- 27. januarja, sobota. — Ples
Roustabout Klub v Twi-light
Ballroom na St. Clair Ave.
- 27. januarja, sobota. — Ples
Ballroom na St. Clair Ave.
- 27. januarja, sobota. — Ples
priredi Concordia G. U. V. v
Slovenskem delavskem domu
na Waterloo Rd.
- 27. januarja, sobota. — Skupna
društva Na Jutrovem prire-
dijo maškeračno veselico v
Slov. domu na Prince Ave.
- 27. januarja, v soboto. — Ples-
na veselica društva "Kristusa
Kralja, št. 226 KSKJ v Slo-
venskem narodnem domu na
St. Clair Ave.
- 28. januarja, nedelja. — Dram.
društvo Naša Zvezda priredi
igro v Slovenskem društvenem
domu na Recher Ave.
- 28. januarja, nedelja. — Kon-
cert in ples priredi Workman
Sick Benefit Society v Slo-
venskem narodnem domu na
St. Clair Ave.
- 28. januarja, nedelja. — Mo-
dern Crusaders S. D. Z. pri-
redi koncert v Slovenskem de-
lavskem domu na Waterloo
Road.

FEBRUARY

- 3. februarja, sobota. — Ples
društva "Kranj" v Twi-Light
Ballroom na St. Clair Ave.
- 3. februarja, sobota. — Društvo
France Prešeren, št. 17 SDZ,
priredi plesno veselico v avdi-
toriju Slovenskega narodnega
doma
- 3. februarja, sobota. — Ples
priredi društvo "Cerkniško
Jezero" v spodnji dvorani
Slovenskega delavskega doma
na Waterloo Rd.
- 3. februarja, sobota. — Pred-
pustna plesna veselica Slo-
venske zadružne zveze v zgor-
nji dvorani Slovenskega de-
lavskega doma na Waterloo
Road.
- 3. februarja sobota. — Društvo
Dom, št. 25 SDZ priredi vese-
lico v Slovenskem narodnem
domu v Maple Heights.

Na St. Clair Ave.
18. februarja nedelja — Dram.
društvo "Anton Verovšek"
priredi igro v Slovenskem de-
na Waterloo Rd.
24. februarja, sobota. — Com-
rades št. 566 SNPJ plesno ve-
selico v Slovenskem narod-
nem domu na St. Clair Ave.
25. februarja, nedelja. — Slo-
venska Zenska Zveza, št. 50
predstava v avditoriju Slo-
venskega narodnega doma na
St. Clair Ave.

MARCH

- 2. marca, sobota. — Pioneers H.
B. Z. priredi plesno veselico
v avditoriju Slovenskega na-
rodnega doma na St. Clair
Avenue.
- 3. marca, nedelja. — Čitalnica
S. D. D. priredi koncert in
ples v Slovenskem delavskem
domu na Waterloo Rd.
- 9. marca, sobota. — Progresiv-
no Slovence, krožek št. 1, pri-
redi ples v Slovenskem delav-
skem domu na Waterloo Rd.
- 10. marca, nedelja. — Pevsko
društvo "Abrašević", pred-
stava v avditoriju Slovenske-
ga narodnega doma na St.
Clair Ave.
- 16. marca, sobota. — S. N. P. J.
Bowling Teams priredi ples
v Slovenskem delavskem do-
mu na Waterloo Rd.
- 17. marca, nedelja. — Dram.
sko društvo "Ivan Cankar",
predstava v avditoriju Slo-
venskega narodnega doma na
St. Clair Ave.
- 24. marca, nedelja. — Društvo
Spartans, 198 S. S. P. Z. pri-
redi plesno veselico v avdi-
toriju Slovenskega narodnega
doma na St. Clair Ave.
- 30. marca, sobota. — 23rd Ward
Democratic Klub priredi ples
v avditoriju Slovenskega na-
rodnega doma na St. Clair
Avenue.
- 30. marca, sobota. — St. Vitus
Cadets priredi ples v Twi-
Light Ballroom.
- 30. marca v soboto. — Ples St.
Vitus Cadents v Twi-Light
Ballroom na St. Clair Ave.
- 31. marca, nedelja. — Pevski
zbor "Sloga" priredi Pomla-
danski koncert v Slovenskem
narodnem domu na St. Clair
Avenue.
- 31. marca, nedelja. — Mladinski
pevski zbor Slovenskega de-
lavskega doma na Waterloo
Rd. priredi svoj pomladan-
ski koncert v Slovenskem de-
lavskem domu na Waterloo
Road.

APRIL

- 6. aprila, sobota. — St. Vitus
Booster Klub priredi plesno
veselico v avditoriju Sloven-
skega narodnega doma na St.
Clair Avenue.
- 6. aprila, sobota. — Prireditel
skupnih društev Zapadne slo-
venske zveze v Slovenskem
delavskem domu na Waterloo
Road.
- 7. aprila, nedelja. — Dramsko
društvo "Anton Verovšek",
priredi igro v Slov. del. domu
lavskem domu na Waterloo

MAY

- 14. aprila, nedelja. — Pevski
zbor "Jadran" priredi kon-
cert v Slovenskem delavskem
domu na Waterloo Rd.
- 20. aprila, sobota. — Outdoors-
men Gun Klub priredi ples v
Slovenskem narodnem domu
na St. Clair Ave.
- 21. aprila, nedelja. — Samostoj.
pev zbor "Zarja" priredi po-
mladanski koncert v avditi-
oriju Slovenskega narodnega
doma na St. Clair Ave.
- 26. aprila, petek. — White Mo-
tor Union local 32 priredi
plesno veselico v avditoriju
Slovenskega narodnega doma
na St. Clair Ave.
- 27. aprila, sobota. — Slovenska
Zenska Zveza, št. 50 priredi
plesno veselico v avditoriju

JUNE

- 18. aprila, nedelja. — Soc. pev.
zbor "Zarja" priredi pomla-
danski koncert v avditoriju
Slovenskega narodnega do-
ma na St. Clair Ave.
- 13. aprila, sobota. — Jugoslav
Camp, številka 293 W. O. W.
priredi plesno veselico v avdi-
toriju Slovenskega narodne-
ga doma na St. Clair Ave.
- 14. aprila, nedelja. — Mladinski
pevski zbor "Zvončki" priredi
koncert x JDND v West Par-
ku.

JULY

- 11. maja, sobota. — Cleveland-
ski Slovenci, šte. 14 S. D. Z.
priredi plesno veselico v avdi-
toriju Slovenskega narodnega
doma na St. Clair Ave.
- 12. maja, nedelja. — Slovenska
Mladinska Sola S. N. D., po-
mladanska prireditel v avdi-
toriju Slovenskega narodnega
doma na St. Clair Ave.
- 12. maja, nedelja. — Slovenska

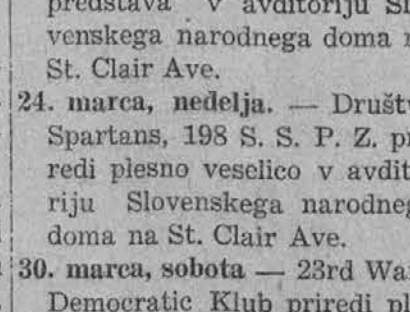
AUGUST

- 18. avgusta, nedelja. — Federa-
cija jugoslovanskih narodnih
domov v Ohio priredi "Sloven-
ski dan" v Gordon park shell.

Help Kidneys Don't Take Drastic Drugs

Your Kidneys contain 1 million tiny tubes
or filters which may be endangered by neg-
lect or drastic, irritating drugs. Be careful.
If functional disorders of the Kidneys or
Bladder make you suffer from Getting Up
Nights, Nervousness, Leg Pains, Circles
Under Eyes, Dizziness, Backache, Swollen
Joints, Excess Acidity, or Burning Passages,
don't rely on ordinary medicines. Fight
such troubles with the doctor's prescrip-
tion, Cystex. Cystex starts working in 3
hours and must prove entirely satisfactory
in 1 week, and be exactly the medicine you
need or money back is guaranteed. Write
phone your druggist for Cystex (812-10-10)
today! The guarantee protects you. Copr.
1937 The Knorr Co.

Full-flavored

—perfect for cooking!

Kraft American has a mellow,
full-flavored richness that makes
it perfect for sandwiches. And for
cooked dishes you can depend on
this American Cheese to melt
perfectly.

NEW TOOTH PASTE CLEANS DANGER AREAS EVEN WATER MAY NOT ENTER

Imagine a delightfully different tooth paste
that foams into a "bubble bath" fine enough
to clean pits and crevices so tiny even water
may not enter them!
That's exactly what happens the instant
saliva and brush touch the NEW Formula
Listerine Tooth Paste, supercharged with
amazing Listerine-Foam detergent. You
won't believe how it cleans, brightens,
polishes... leaves the entire mouth so
much fresher and cleaner.
Ask for the big 2 1/2 tube or, better still, the
double size 4 1/2 tube containing more than
24 pounds of tooth paste. At any drug counter,
Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

THE NEW FORMULA LISTERINE TOOTH PASTE

Supercharged with Listerine-foam

Kampanja za "Cankarjev glasnik"

sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk
ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

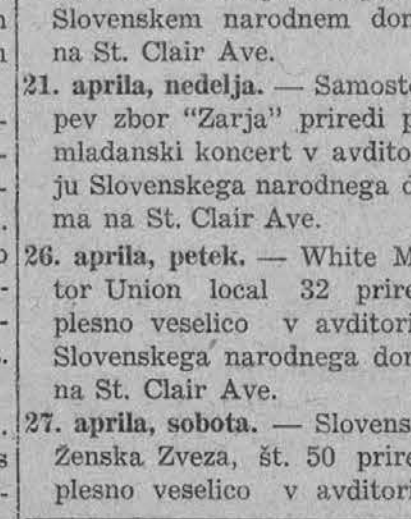
AKO SE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE
REVIJE POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:
za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za
4 mesece \$1

Kdor tekom kampanje pošlje en dolar direktno
na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina
kreditirana za pet mesecev.

6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

"CALL FOR MR. BINGO"

I REALLY THINK THAT IT'S A CRIME
THE WAY SOME FATHERS SPEND
THEIR TIME!

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

JOHN KNITTEL:

42

LJUBEZEN IN ZLOČIN

ROMAN

Nato je pogledal na Wildfluh, v sive oblake, ki so se kopičili in iz katerih je izginila zarja sončnega zahoda.

"Sonce — nebeško — gromska strela božja — vendar!" je preklinjal.

Toda to ni bila kletev, bil je izraz njegove hvale stvarniku, ki se je odtrgala iz njegovega srca kakor vulkanski izbruh.

Nato se je vrnil v hišo, popolnoma zmeden, toda v zadnjih globlinah nekoliko pomirjen.

Ne, marsikaj je bilo mogoče. Toda, da bi govorila Tereza z njim tako, kakor je, z obrazom očistične svetnice, to je bilo nemogoče. "Resnica mora biti."

To noč je ležala Tereza v njegovih rokah. Oba nista mogla zaspati. Anton Jakob je govoril o prihodu novega sina in kaj bo z njim počel.

Gottfried je slišal iz sobe, ki je bila pod njegovo, kramljanja, joče mrmranje uro za uro. Odšel je iz hiše in blodil do ranega jutra po dolini. Nato se je umaknil na svojo usnjato zofo, zadremal je za par ur in spet odšel.

Zasovražil je ozračje na Gamhofu. Vse se mu je gnusilo in studilo. Toda hiša ga je trdno oklepala, vedno znova je moral nazaj.

Pri zajtrku je srečal svojega očeta. Anton Jakob je gledal nekoliko kisló in v zadregi.

"Ne vem, če te bo razveselilo, fant," je dejal, "morda ne; mene pa veseli. Tereza mi je priznala, da pričakuje otroka. Če bo šlo vse v redu, bo v aprilu ali maju. Tega še ne ve povsem točno."

Gottfriedu je bilo pri srcu, kakor da se mora zrušiti pod mizo. Očetovih pogledov ni prenesel in da bi prikrikl svoje občutke, se je urezal z nožem globoko in prst. "Poglej, kaj delaš!" je zaklical Anton Jakob.

Gottfried je vtaknil prst v usta.

"Veseli me!" je dejal. "Čestitam vama!"

In potem je odšel iz sobe s pretevzo, da si bo zavezal prst.

Ze naslednje dni je pisal Anton Jakob Zofiji in nekaterim drugim ožjim sorodnikom in jim sporočil, da pričakuje novega Mullerja. Niti teden dni ni minil in novica se je razširila po vsem Gamu. Gospa Mullerjeva je pričakovala otroka! Končno je le pokazala, da je dorasla svojim dolžnostim. Kot pameten mož je Anton Jakob pripisal dostavek k svojemu testamentu in poslal listino svojemu bernskemu odvetniku.

Njegov in Terezin otrok mora biti pošteno preskrbljen. Petnajstega septembra je bila

nedelja. Može iz arnske doline so se zbrali v Gamu, vsak oborožen s svojo puško, da bi se udeležili vsakoletnega strelskega tekmovalja. Prišli so iz Lindbacha, Arnishbodna, Imstega, in Speuza; nekateri so prišli celo iz sosednjih dolin in so preplezali po nevarnih stezah vmes ležeče gore v jutranjem somraku.

Može, ki so jim plapolale bele brade, črnobradi može, mladeniški in gibčni kakor divje koze in drugi spet nerodni in neokretni kakor medvedje, toda vsi skupaj, stari očetje, očetje in sinovi so bili zbrani žarečih oči pod strelskimi strehami, pod belim križem na rdečem polju, ki jim je z droga veselo plapolal nad glavami. Nekateri izmed njih so se udeleževali kot merilci; večina pa se je vneto gnetla k streljanju; starejši pa so ostali v ozadju. Dobro streljanje, mojstrsko streljanje je umetnija, ki jo zmore le trezen in miren človek. Po maši je šel Anton Jakob na strelišče. Dasi ni nikdar tekal v cerkev, je šel vendar vedno za svojo dolžnost, da je dajal pobožnost vzhled in ni šel prej streljat, dokler se ni končala maša. Hodil je počasi, karabinka mu je visela na jermenu preko ramen. Poleg njega je korakal Gottfried Sixtus. Prav čudno je bilo, da je človek ugledal enkrat očeta in sina skupaj.

Ko sta dospela do strelišča, sta se ločila, Gottfried je gledal strelce. Anton Jakob ni dolgo čakal in je pokleknil. Strelci-mojstri so stali molče za njim, kajti on je nekdo odnesel precej nagrad. Vsakokrat je trdno, sigurno pomeril in s presledkom ene cele minute med vsakim strelom je pogledal Anton Jakob osem krogel drugo za drugo v sredino tarče. V tem trenutku je posekal vse ostale za eno točko. Ljudje so se gnetli v gruče in razpravljali o zaključku.

"Ja, Muller, ta vrag! Tega mu človek ne bi pripisal." "Da, kaj ne," je dejal Bader in potrkal Antona Jakoba po ramenu. "Če zna nekdo pognati bikecu kroglo v oko in pride na drugi strani tako ven, da človek niti ne ve, odkod je prišla, dokler mu ne pojasni mesar..." Haha; Haha! To je še težje! Ali ne?"

Večina je razumela namigavanje in se je smejala. Anton Jakob si je obrisal čelo in se tudi smejal.

Gottfried, ki je nekaj časa govoril z gruče moških, se je obrnil in ugledal, da njegov oče pazljivo pogleduje k njemu. "Čestitam," je rekel. "Ko bi le tudi jaz mogel streljati."

"No — potem vzemi karabinko in poskusi enkrat."

"Ne! Osmešil bi se. Zda

grem."

"Tako, tako! To že odhaša?" je vprašal Anton Jakob z glasom, ki je zvenel zelo nejevoljno in utrujeno. "Toda do večerje boš doma?"

"Zvečer bom doma."

"Tako, tako! Hm! No, da!", Anton Jakob se je utrujeno ozrl.

"Hm! Potem pa le pojdi!" je dejal in skoraj nič ni prikrikl zaničevanja.

Pokimala sta drug drugemu. Gottfried je zapustil pozorišče slavlja in odšel domov. Zaklenil je vrata, iztegnil se po zofi in prekrižal roke na prsih. Samota, ločitev od ljudi, to je bilo vse, česar si je želel. Proč od ljudi! Biti sam z izobiljem svojega kopnenja po Terezi! Kje je neki zdaj? Zadnje čase se ga je izogibala. Čudno ga je pogledovala, kakor bi ga osumljala. Popolnoma prav je imela. Če je pričakovala otroka, ni mogla enostavno reči, da je njegov. Seveda ne. Vendar je bil njegov. Prisegla je! Ne, tega ni razumel, kaj se je zadnje čase dogajalo v njegovi glavi. Bal se je, da je popolnoma je bil zmeden. Ah! Toda kakšna usta! Kakšno čudežno telo! Lev teh rokah! Kakšna strast! — Kakšen ogenj! Vzel je podobno, ki je stala na pisalni mizi.

"Terezika, moja srčno ljubljena!" je šepetal. "Ti si tako čudna, skoraj bojim se te!"

Kakor ponorel je pritiskal svoje ustnice na fotografijo. Glava se mu je povesila nazaj. Docela je bil izmučen.

Medtem ko so nad nedolžnimi travniki žvižgale z nikljem okovane krogle, medtem ko je Anton Jakob čedalje več zadel in je ležal Gottfried Sixtus zleknen na svoji zofi, se je sprehajala Tereza po stezi skozi jesenske gozdove. Stopala je naglo in ob vsakem koraku so se pozibavali njeni boki. Obraz ji je bil otrpel kakor iz marmorja — izklesana maska. Za njo je skakljaj, z gobcem tik ob tleh, po treh nogah izgubljen črn psiček, ki je bil last enega izmed ostrostrelcev in je zgrešil gospodarja. Tereza se ni zmenila zanj. Niti ni vedela da je poleg nje.

Z eno točko je Anton Jakob zmagal in dobil lavorjev venec. Z vencem strelskega kralja na glavi, s karabinko preko desne rame je korakal na čelu gamskega strelskega društva k "Medvedu". Sobe velike gostilne so bile že po večini polne. Bila pa je rjavo opažena sobica z nekaterimi stalnimi omizji in dostop v ta mali prostor je bil take dneve rezerviran izključno za Antona Jakoba. "Johan Timm!" je zakričal z mogočnim glasom Anton Jakob, kakor hitro je prišel do dobro znanih dvoriščnih vrat, kjer se je trla zdaj nagla in slavnostno razpoložena množica. — "Johan Timm!"

Mojster Timm se je pojavil v predpasniku in zavijanih rokavov.

vov.

"No, tu že prihaja naš Hanzek!" je dejal Anton Jakob.

"Ja, za vraga!" je zaklical Timm, ko je zagledal lavorjev venec na glavi strelskega kralja.

"Ali je to res? Za božjo voljo!"

Vzleknil se je, vzbolil svoj ogromni trebuh, ga objel s svojima orjaškima nabreklih šapama in prsnil v gigantski grohot. Skoraj ves obraz je izginil za orjaškimi usti, ki so zijale kakor votlina. Timm se je tresel od pet do glave. Poskakoval je z noge na nogo; toda njegova zavaljena stopala so bila tako široka in dolga, da ni mogel pasti. Njegovi dvojni podbradki so se napihali, mahedrali so in se tresli. Smehu ni bilo konca. Nazadnje pa je vendarle pojenjal z visokim stokačim tonom in si obrisal s hrbitiščem roke oči.

"Ali vas ni sram?" se je obrnil k množici ostrostrelcev za hrbtom Antona Jakoba. "Zadnje čase ste mnogo streljali s svojimi gobci! Da! — Moje čestitke, gospod upokojeni vladni svetnik!"

Prisrčno je stresel Antonu Jakobu roko.

"Kje je ključ do moje sobice?" je vprašal Anton Jakob. "Nocoj imam goste. Cel kup. Bader pride tudi. In potem še Binder in Knopfl, Manneli in Peter. Pojdi, odpri mojo sobico!"

Obrnil se je.

"In zdaj, gospoda moja, bomo začeli!"

Timm je stekel neverjetno kratkih, toda neverjetno naglih korakov po hodniku.

"Emilija!" je kričal, medtem ko je tekel. "Emilija! Fridalija! Josipina! Gospodje prihajajo! O Jezus bog!"

Ce imam le tudi dovolj postrovi! Pljučna pečenka je! Krompir imamo tudi!"

Nekatere ženske, ki jih je priklicinal njegov gromki glas, so

VSE KARKOLI potrebuje se ož zobozdravnika, bodi izvlečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v vaši polno zadovoljstvo pri dr. Župniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripuša. Uradni naslov:

6131 St. Clair Ave.
vhod na 62. cesti
Knusovo poslopje

Zavarovalnino proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd. preskrbi **Janko N. Rogelj** 6208 Schade Ave. Pokličite: **ENDicott 0718**

Mojster Timm se je pojavil v predpasniku in zavijanih rokavov.

prišle takoj, da bi slišale sestavo jedilnika, toda spet so naglo izginile, ker so jih nujno klicali drugi ljudje.

Timm je odprl škripajoča hrastova vrata sobice in se poklonil z vablivo kretnjo.

Vprašujoče je pogledal Antona Jakoba. Anton Jakob je poznal ta pogled, kakor je poznal vse Timmove poglede.

"Da, koliko nas je?" je odgovoril. "Recimo, zaenkrat dvajset. Da, hm! Prinesi zaenkrat deset litrov."

"Dobro! Toda, ali ne boste takoj jedli?"

"Ne, kasneje. Jedli bomo zgoraj v dvorani. Gospodje so povabili svoje ženske."

"Ježeš! Prava svatba!" je zaklical Timm in izginil skozi sosednja vrata, medtem ko so Anton Jakob in njegovo spremstvo posedli v sobici.

"Tega ne bomo zmogli!" je zakričal Timm Emiliji, ko je planil v kuhinjo. "Kaj! Že vsi lonci na ognju! Ne vem česa bi se najprej lotil! Gromska strela, vendar!"

"Kaj bodo jedli gospodje in kdaj?"

"Ah, kasneje! Kasneje. Dajte mi zdaj mir! Ne vem, kje se me glava drži. Fritzek! Deset litrov v sobico, hitro! Pazi na kozarce! Ne razbij jih! Reci Alfredu, naj pride s košaro k vodnjaku. Dvajset krat tri je šestdeset. Ne, tudi ženske še zraven? To je šestdeset in štirideset je sto! Cel jezero! Kje naj jih vzamem?"

Naglo je obrnil pečeno kokoš. Alfred, droben, bled fant, je prišel s košaro.

"Pojdi k vodnjaku! Da! To je dovolj, da bi človek ponorel! Pazi na to raco, Emilija, za odlične ljudi je, ki so se pripeljali iz

lšče se

lšče se delavca za na farmo. Oglasi naj se pri K. Kalin, 15929 Saranac Rd. — Plača po dogovoru.

V najem

V najem se odda stanovanje, obstoječe iz štirih sob, kopalnica in furnez, pripravna za malo družino. — Vse v dobrem stanju. — Vpraša se na 1054 East 72nd St.

Stanovanje v najem

Stanovanje obstoječe iz treh sob, kopalnica in druge udobnosti se odda v najem. — Naslov izveste v uradu tega lista ali pa pokličite HEnderson 5311.

KUPITE "ALL BURN" POCAHONTAS pri **The Erie Coal & Coke Co.** 1194 East 152nd Street POKLICITE **GLEnville 4424**

Speuza. Gospod polkovnik Crist in njegova družba."

Zapustil je kuhinjo, šel skozi sadovnjak, prerival se je med stoli in mizami, kimal na desno in levo, se potiskal naprej, opravičeval, se za trenutek ustavil, da je zašepetal kakemu gostu na uho ničvreden dovtip.

Smeh mu je bil v nagrado, potem je hitel dalje in je nazadnje prišel do vodnjaka. Tam je prijel mrežo, odkril je nekaj lesenih desk, potopil mrežo v kristalno bistro vodo, nekoliko je pljuskal, obrnil ročaj in izvlekel kopico mrgolečih rib. Nato je jemal ribo za ribo, vsako je udaril z ročajem noža po glavi.

In spet je potopil mrežo v vodo. "Zadovoljiti se bodo morali da sem strelski kralj. In reci ji, da bomo to nocoj proslavili in da bo mnogo dam prisotnih. Tudi njo prisrčno vabimo in tudi gospoda Gottfrieda. Ali si boš zapomnil?"

"No, fant, steci in povej gospe Mullerjevi, da imam venec, da sem strelski kralj. In reci ji, da bomo to nocoj proslavili in da bo mnogo dam prisotnih. Tudi njo prisrčno vabimo in tudi gospoda Gottfrieda. Ali si boš zapomnil?"

"Da, gospod!"

(Dalje sledi.)

me ujela za prst! Haha! Jogg! strelski kralj; Au bleu devet! Au bleu deset! Vzemi mrežo, Alfred, in drži košaro lepo pokonci!"

Iz sobice je zadonel zbor moških glasov:

Tam kjer gore strmijo v neba obok razpet, ljudje se veselijo, tam je planinski svet.

Se jutra ne mračijo in noč se ne temni, očem se neprikrito nebeška luč smeji.

Sobico je napolnjeval gost moder dim; veliki, z vinom napolnjeni vrči so krožili, obrazi so žareli dobre volje in zadovoljstva. Anton Jakob je poslal po Fritzeka. Ko je Fritzek prišel, mu je dejal:

"No, fant, steci in povej gospe Mullerjevi, da imam venec, da sem strelski kralj. In reci ji, da bomo to nocoj proslavili in da bo mnogo dam prisotnih. Tudi njo prisrčno vabimo in tudi gospoda Gottfrieda. Ali si boš zapomnil?"

"Da, gospod!"

(Dalje sledi.)

Ravnokar je izšla...

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznani z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,

6231 St. Clair Avenue

"CALL FOR MR. BINGO"

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HEnderson 5311 - 5312

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.